ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ

Ա. ՍՊԵՆԴԻԱՐՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ԼԵՆԻՆԻ ՇՔԱՆՇԱՆԱԿԻՐ
ՕՊԵՐԱՅԻ ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Պ. ՉԱՅԿՈՎՍԿԻ

ՊԻԿՈՎԱՅԱ ԴԱՄԱ

Օպերա 3 գործող. 7 պատկեր

Армянская ССР

Государственный Ордена Ленина Театр Оперы и Балета
им. А. Спендиарова

П. ЧАЙКОВСКИЙ

ПИКОВАЯ ДАМА

Опера в 3-х актах, 7-и карт.

ԵՐԵՎԱՆ 1940 ЕРЕВАН

14 FEB 2018

(8472-Հ.գՀ)
II-29065գ/ր

„ՊԻԿՈՎԱՅԱ ԴԱՄԱ"

Օպերա 3 գործողությամբ 7 պատկերով.

Երաժշտություն Պ. Ի. ՉԱՅԿՈՎՍԿՈՒ

Լիբրետտո Մ. Ի. ՉԱՅԿՈՎՍԿՈՒ ըստ Ա. Ս. ՊՈՒՇԿԻՆԻ

Ռուս մեծ կոմպոզիտոր Պ. Ի. ՉԱՅԿՈՎՍԿԻՆ «Պիկովայա Դամա» օպերան գրել է 1890 թվին.

ՕՊԵՐԱՅԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գործողությունը կատարվում է Պետերբուրգում XVIII դարի վերջերին:

ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

Պետերբուրգի ամառային այգին: Արևոտ, տաք օր է: Դաստիարակչուհիների, ծծմայրների և դայակների հսկողության տակ երեխաները խաղում են: Զբոսնողների խմբեր:

Երկու ազնվական— Չեկալինսկին և Սուրինը— խոսակցում են երեկվա թղթախաղի մասին և հիշում են իրենց բարեկամ և ընկեր Գուսար Գերմանին, որը գիշերներ է լուսացնում թղթախաղի սեղանի մոտ, խաղին չի մասնակցում, բայց ագահորեն հետևում է ուրիշների խաղին:

Գալիս է Գերմանը: Նա խիստ ընկճված է: Ծայրահեղ հուսահատության մեջ՝ նա պատմում է կոմս Տոմսկուն. որ ինքն անհուսալիորեն սիրահարվել է մի աղջկա, որի անունը չգիտե և որը չի կարող իրեն պատկանել, որովհետև աղջիկը բարձր դասից է, իսկ ինքը չքավոր:

Գալիս է նաև իշխան Ելեցկին: Սա հայտնում է բարեկամներին իր նշանադրության մասին:

Այգում երևում են պառավ կոմսուհին և նրա սանուհին— Լիզան: Գերմանի համար պարզվում է, որ հարուստ և գեղեցկադեմ իշխան Ելեցկու նշանածը՝ Լիզան, հենց իր սիրած աղջիկն է: Գերմանը չի կարողանում ծածկել իր հուսահատությունը:

Տոմսկին պատմում է իր մտերիմներին մի հանելուկային դիպվածի մասին, որը շատ տարիներ առաջ պատահել է Փարիզում կոմսուհու հետ։ Նա պնդում է, որ կոմսուհին գիտէ երեք խաղաթղթերի գաղտնիքը, որով իբր թե կարելի է հաստատապես շահել։ Այս պատմությունը խորապես տպավորվում է Գերմանի տպավորվող հոգու մեջ. նա վաղուց արդեն կլանված էր այն մտքով, թե ինչպես հարստանա, որպեսզի մուտք գործի բարձր դասի փայլուն շրջանը և դրանով իսկ արժանի լինի Լիզայի սիրուն։

Փոթորիկ է սկսվում։ Այգում միայնակ մնացած Գերմանը երդվում է խլել Լիզային իշխան Ելեցկու ձեռքից։

— Նա իմն է լինելու,—բացականչում է Գերմանը,— նա իմն է լինելու, կամ ես կմեռնեմ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Լիզայի սենյակում հավաքվել է աղջիկների մի ուրախ խումբ։ Նրանք զվարճանում են երգով ու նվագով։ Լիզայի ընկերուհին՝ Պոլինան երգում է մի տխուր ռոմանս։ Տեսնելով Լիզայի և ընկերուհիների թախծոտ տրամադրությունը՝ Պոլինան փորձում է ցրել նրանց տխրությունը և մի ուրախ ռուսական պար է կազմակերպում։

Գալիս է սնապարծ դաստիարակչուհին և վրդովված, բարձր դասին պատկանող օրիորդների նման «անվայել» վարմունքից, ընդհատում է նրանց ուրախ ժամանցը։ Աղջիկները շփոթված ցրվում են։

Լիզան մնում է մենակ և անձնատուր է լինում իր երազանքներին։ Պատշգամբից նրա սենյակն է մտնում Գերմանը։ Նա եկել է հրաժեշտ տալու Լիզային, որովհետև վճռել է վերջ տալ իր կյանքին, քանի որ Լիզան նշանված է իշխան Ելեցկու հետ։

Լիզայի սենյակն է գալիս պառավ կոմսուհին։ Նրա գալուստն ընդհատում է Լիզայի ու Գերմանի սիրային բացատրությունը և նորից հիշեցնում է Գերմանին երեք խաղաթղթերի գաղտնիքի մասին։ Կոմսուհու հեռանալուց հետո, Լիզան չդիմանալով իրեն խելագարի պես սիրահարված Գերմանի ջերմ թախանձանքին, զիջում է նրան. Լիզայի սերը նոր կյանք է ներշնչում Գերմանին։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Դիմակավոր շքեղ պարահանդես Պետերբուրգի ազնվատոհմ իշխաններից մեկի տանը։ Պարահանդեսին ներկա եղող Չեկալինսկին, Սուրինը և հյուրերից մի քանիսը՝ նենգամտորեն ծաղրում են Գերմանին, անընդհատ հիշեցնելով երեք խաղաթղթերի գաղտնիքի մասին, աշխատելով մոլորության մեջ գցել նրան։ Գերմանը նյարդային դրության մեջ է։

Պարահանդեսի ժամանակ իշխան Ելեցկին բացատրվում է Լիզայի հետ. հավատացնելով նրան իր սիրո և նվիրվածության մեջ, բայց Լիզան խուսափում է բացատրությունից։

Գերմանը մի երկտող է ստանում Լիզայից. ներկայացումից հետո նրանք պետք է տեսակցվեն։

Սկսվում է «Հովվի անկեղծությունը» կոչված պաստորալի ներկայացումը, որից հետո Գերմանին է մոտենում դիմակավոր Լիզան և հանձնում է նրան գաղտնի մուտքի բանալին։ Գերմանը կոմսուհու ննջարանի միջով պետք է անցնի Լիզայի սենյակը։ Խելահեղ մի միտք է փայլում Գերմանի մեջ։

«Այժմ ոչ թե ես, այլ բախտն ինքն է այդպես կամենում։
Ես կիմանամ երեք խաղաթղթերի գաղտնիքը...»

Պատկերը վերջանում է Եկատերինա 2-րդի ժամանումով։

ՉՈՐՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Կոմսուհու ննջարանը։ Գաղտնի դռնով մտնում է Գերմանը։ Ժամացույցը խփում է տասներկուսը։ Գերմանը ցնցվում է և կանգ առնում կոմսուհու կիսարձանի առաջ, անկարող լինելով հայացքը հեռացնել նրանից... ոտնաձայն լսելով, Գերմանը թաքնվում է։ Ներս է մտնում կոմսուհին իր սպասուհիների և ձրիակյաց կանանց ուղեկցությամբ։

Նստելով բազկաթոռին՝ կոմսուհին տրվում է իր երիտասարդական օրերի հիշողություններին։ Նա երգում է ֆրանսիական մի ռոմանս։ Կոմսուհին վռնդելով շողոքորթ սպասուհիներին, ձրիակյացներին ննջում է բազկաթոռում...։

Երևում է Գերմանը։ Կոմսուհին զարթնում է ահաբեկված,

Նա ուզում է պաշտպանվել Գերմանից, որպես սարսափելի մի ուրվականից։ Գերմանն աղաչում է կոմսուհուն բանալ ճակատագրական գաղտնիքը և հայտնել իրեն «երեք խաղաթղթերը»։ Կոմսուհին անխոս հրամայում է հեռանալ, ցույց տալով նրան դուռը։ Կոմսուհու համառությունը համբերությունից հանում է Գերմանին։ Նա հանում է ատրճանակը և սպառնում։ Սարսափահար կոմսուհին տեղնուտեղը մահանում է։

Լսելով աղմուկը ներս է վազում Լիզան։ Ահաբեկված աղջկա սարսափը չի ազդում Գերմանի վրա։

«Նա մեռավ,—կրկնում է Գերմանը,—նա մեռավ և գաղտնիքը ես չիմացա»։

ԵՐՐՈՐԴ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Մի սենյակ զորանոցում։ Գերմանը կարդում է Լիզայի երկտողը, որով նա խնդրում է Գերմանին գալ տեսակցության։ Գերմանին տանջում է անքնությունը։ Նրա հիվանդոտ երևակայությունը պատկերում է կոմսուհու թաղումը։ Քամու ոռնոցը նրա ուղեղում միաձուլվում է թաղման երգեցողության հնչյունների հետ։ Գերմանին թվում է, թե ինչ-որ ոտնաձայն է լսվում... ահա բացվում է դուռը։ Նրան թվում է, թե տեսնում է մեռած կոմսուհու ուրվականը և լսում նույն իսկ նրա խոսքերը

«Ես եկա քեզ մոտ կամքիս հակառակ
Փրկիր Լիզային, ամուսնացիր նրա հետ
Եվ երեք խաղաթղթերը կշահեն մեկեն
— Հիշի՛ր երեքնոց, յոթնոց և տուզ...

Գերմանը սարսափահար շշնջում է երեք խաղաթղթերի անունները։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Նևայի գետափը։ Կես գիշեր է։ Լիզան սպասում է Գերմանին։ Ժամացույցը խփում է տասներկուսը։ Տեսակցության ժամն արդեն անցել է։ Վերջին օրերի ծանր ապրումները և Գերմանի մասին ունեցած մշտական հոգսերն տանջել են Լիզային։ Նա ուզում է գնալ, բայց այդ րոպեին հայտնվում է Գերմանը զառանցանքի մեջ, համարյա խելագար... Դուրս պրծնելով Լիզայի գրկից նա վազում է դեպի խաղատուն, աշխատելով իր հետ տանել աղջկան։ Լիզան անզոր լինելով տանել Գերմանի խելագարությունը և իր անարգանքը իրեն գետն է նետում։

ՅՈԹԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Թղթախաղի տուն։ Սպաների և քաղաքացիական աստիճանավորների ուրախ հավաքույթ թղթախաղի սեղանի շուրջը։ Գալիս է իշխան Ելեցկին, հույս ունենալով, որ այստեղ կհանդիպի Գերմանին և նրանից վրեժխնդիր կլինի իր խորտակված կյանքի համար։

Խաղացողները բաժակ են առաջարկում բոլորին սիրելի Տոմսկու կենացը։ Տոմսկին երգում է զվարճալի մի երգ։ Խրախճանքի և թղթախաղի ամենաեռուն պահին հայտնվում է կիսախելագար Գերմանը և իր վողջ կարողությունը— քառասուն հազար ռուբլի—միանգամից դնում է խաղի։ Շահում է «երեքնոցը»։ Գերմանը կրկնապատկում է գումարը և նորից շահում է նրա «յոթնոցը»։

Իր շահած ամբողջ գումարը Գերմանը դնում է երրորդ խաղաթղթի վրա։ Խաղացողները շփոթված են և տարակուսված։ Նրանք հրաժարվում են շարունակել խաղը։ Իշխան Ելեցկին ընդունում է Գերմանի հրավերը։ Գերմանը, վերցնելով թուղթը, բացականչում է «Ինձ մոտ տուզն է»... բայց նրա ձեռքում տուզի փոխարեն գտնվում է պիկի դաման (ագռավի աղջիկը։ Գերմանին թվում է, որ խաղաթղթի վրայից իրեն է նայում պառավ կոմսուհու չարագուշակ դեմքը։ Ընկնելով խելագարության մոլուցքի մեջ Գերմանը դաշույնով սպանում է իրեն։

Մեռնելիս նա հաշտվում է իշխան Ելեցկու հետ և հոգեվարքի զառանցանքում կանչում է Լիզային։

նա ուզում է պաշտպանվել Գերմանից, ոչպես սարսափելի մի ուրվականից։ Գերմանն աղաչում է կոմսուհուն բանալ ճակատագրական գաղտնիքը և հայտնել իրեն «երե՜ք խաղաթղթերը»։ Կոմսուհին անխոս հրամայում է հեռանալ, ցույց տալով նրան դուռը։ Կոմսուհու համառությունը համբերությունից հանում է Գերմանին։ Նա հանում է ատրճանակը և սպանում։ Սարսափահար կոմսուհին տեղնուտեղը մահանում է։

Լսելով աղմուկը ներս է վազում Լիզան։ Անհաբեկված աղջկա սարսափը չի ազդում Գերմանի վրա։

«Նա մեռավ,—կրկնում է Գերմանը,—նա մեռավ և գաղտնիքը ես չիմացա»։

ԵՐՐՈՐԴ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Մի սենյակ զորանոցում։ Գերմանը կարդում է Լիզայի երկտողը, որով նա խնդրում է Գերմանին գալ տեսակցության։ Գերմանին տանջում է անքնությունը։ Նրա հիվանդոտ երևակայությունը պատկերում է կոմսուհու թաղումը։ Քամու ոռնոցը նրա ուղեղում միաձուլվում է թաղման երգեցողության հնչյունների հետ։ Գերմանին թվում է, թե ինչ-որ ոտնաձայն է լսվում... ահա բացվում է դուռը։ Նրան թվում է, թե տեսնում է մեռած կոմսուհու ուրվականը և լսում նույն իսկ նրա խոսքերը

«Ես եկա քեզ մոտ կամքիս հակառակ
Փրկիր Լիզային, ամուսնացիր նրա հետ
Եվ երեք խաղաթղթերը կշահեն մեկեն
— Հիշի՛ր երեքնոց, յոթնոց և տուզ...

Գերմանը սարսափահար շշնջում է երեք խաղաթղթերի անունները։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Նևայի գետափը։ Կես գիշեր է։ Լիզան սպասում է Գերմանին։ Ժամացույցը խփում է տասներկուսը։ Տեսակցության ժամն արդեն անցել է։ Վերջին օրերի ծանր ապրումները և Գերմանի մասին ունեցած մշտական հոգսերն տանջել են Լիզային։ Նա ուզում է գնալ, բայց այդ րոպեին հայտնվում է Գերմանը զառանցանքի մեջ, համարյա խելագար... Դուրս պրծնելով Լիզայի գրկից նա վազում է դեպի խաղատուն, աշխատելով իր հետ տանել աղջկան։ Լիզան անզոր լինելով տանել Գերմանի խելագարությունը և իր անարգանքը իրեն գետն է նետում։

ՅՈԹԵՐՈՐԴ ՊԱՏԿԵՐ

Թղթախաղի տուն։ Սպաների և քաղաքացիական աստիճանավորների ուրախ հավաքույթ թղթախաղի սեղանի շուրջը։ Գալիս է իշխան Ելեցկին, հույս ունենալով, որ այստեղ կհանդիպի Գերմանին և նրանից վրեժխնդիր կլինի իր խորտակված կյանքի համար։

Խաղացողները բաժակ են առաջարկում բոլորին սիրելի Տոմսկու կենացը։ Տոմսկին երգում է զվարճալի մի երգ։ Խրախճանքի և թղթախաղի ամենաեռուն պահին հայտնվում է կիսախելագար Գերմանը և իր վողջ կարողությունը— քառասուն հազար ռուբլի—միանգամից դնում է խաղի։ Շահում է «երեքնոցը»։ Գերմանը կրկնապատկում է գումարը և նորից շահում է նրա «յոթնոցը»։

Իր շահած ամբողջ գումարը Գերմանը դնում է երրորդ խաղաթղթի վրա։ Խաղացողները շփոթված են և տարակուսված։ Նրանք հրաժարվում են շարունակել խաղը։ Իշխան Ելեցկին ընդունում է Գերմանի հրավերը։ Գերմանը, վերցնելով թուղթը, բացականչում է «Ինձ մոտ տուզն է»... բայց նրա ձեռքում տուզի փոխարեն գտնվում է պիկի դաման (ագռավի աղջիկը)։ Գերմանին թվում է, որ խաղաթղթի վրայից իրեն է նայում պառավ կոմսուհու չարագուշակ դեմքը։ Ընկնելով խելագարության մոլուցքի մեջ Գերմանը դաշույնով սպանում է իրեն։

Մեռնելիս նա հաշտվում է իշխան Ելեցկու հետ և հոգեվարքի զառանցանքում կանչում է Լիզային։

„ПИКОВАЯ ДАМА“

Опера в 3-х актах, 7-ми картинах.

Музыка П. И. Чайковского

Либретто по А. С. ПУШКИНУ. Текст М. И. ЧАЙКОВСКОГО

Опера «Пиковая дама» написана великим русским композитором П. И. ЧАЙКОВСКИМ в 1890 году.

Краткое содержание оперы.

Действие происходит в Петербурге в конце XVIII-го столетия.

1-й АКТ. 1-я КАРТИНА

Летний сад в Петербурге. Теплый солнечный день. Под присмотром гувернанток, кормилиц и нянек играют дети. Группы гуляющих, два аристократа—Чекалинский и Сурин ведут разговор о вчерашней карточной игре и об их приятеле-гусаре Германе, который ночи напролет проводит у карточного стола и жадно следит за игрой других.

В саду появляется Герман. Он удручен. В порыве отчаяния Герман рассказывает графу Томскому о своей безнадежной любви к девушке, имени которой он не знает и которая не может ему принадлежать, так как она знатна, а он беден.

Сюда же приходит князь Елицкий, сообщающий друзьям о своей помолвке.

Появление в саду старой графини с ее воспитанницей Лизой раскрывает Герману, что девушка, которую он любит—Лиза является невестой богатого и красивого князя Елецкого. Герман не может скрыть своего отчаяния.

Томский рассказывает своим друзьям о загадочном случае происшедшем с графиней в Париже много лет назад. Он утверждает, что графиня знает тайну трех карт, которые могут, якобы, выиграть наверняка. Этот рассказ глубоко западает в печатлительную душу Германа, которого давно гложет мысль разбогатеть и быть достойным блестящего, светского общества, а тем самым и любви Лизы.

Начинается гроза. Оставшийся в саду один Герман дает клятву отнять Лизу у князя Елецкого.

—Она моею будет! клянется он,—Она моею будет, иль умру!

ВТОРАЯ КАРТИНА

В комнате Лизы собралась веселая девичья компания, развлекающая себя музыкой и пением. Подруга Лизы, Полина поет грустный романс. Затем, пытаясь рассеять тоскливое настроение Лизы и подруг, она затевает веселую русскую песню — пляску. Приход чопорной гувернантки, возмущенной таким «вольным» поведением великосветских барышен, прерывает их веселье. Все смущены и расходятся.

Лиза остается одна и предается своим мечтам. В ее комнату через балкон проникает Герман. Он пришел проститься с Лизой, так как решил умереть, узнав, что она помолвлена с князем Елецким.

Приход старой графини в комнату Лизы прерывает их любовное об'яснение и снова напоминает Герману о тайне трех карт. После ухода графини, Лиза не устояв перед горячей мольбой безумно влюбленного в нее Германа, уступает его мольбам. Любовь Лизы возвращает Германа к жизни.

2-й АКТ. ТРЕТЬЯ КАРТИНА

Блестящий костюмированный бал в доме знатного петербургского вельможи. Присутствующие на балу Чекалинский, Сурин и другие гости мистифицируют Германа, непрерывно напоминая ему о тайне трех карт. Герман в нервном возбуждении.

На балу князь Елицкий об'ясняется с Лизой, уверяя ее в своей любви и преданности. Но Лиза уклоняется от об'яснения.

Герман получает от Лизы записку, после представления они должны увидеться.

Начинается представление пасторали под названием «Искренность пастушки». По окончании его к Герману подходит под маской Лиза и передает ему ключ от потаенной двери. Герман через спальню графини должен попасть к Лизе. Безумная мысль озаряет Германа, « теперь не я, сама судьба так хочет». Я буду знать три карты!»

Картина заканчивается приездом Екатерины II-й.

ЧЕТВЕРТАЯ КАРТИНА

Спальня графини. Через потаенную дверь входит Герман. Часы бьют полночь. Герман вздрагивает и останавливается перед бюстом графини, не в силах оторвать глаз... Услышав шаги, Герман прячется. Входит графиня в сопровождении своих приживалок и прислуг; сидя в кресле графиня предается воспоминаниям своей далекой юности, напевая французский романс. Графиня, прогнав назойливых и льстивых прислужниц, засыпает в кресле... Появля-

ется Герман. Графиня просыпается и отмахивается от Германа, как от страшного призрака... Герман умоляет графиню открыть ему роковую тайну и назвать «три карты». Графиня указывает ему на дверь. Упорное молчание старухи выводит Германа из терпения. Он вынимает пистолет. Потрясенная ужасом графиня падает мертвой... Лиза привлеченная шумом вбегает в комнату. Ужас испуганной девушки не трогает Германа.

— Она мертва, — повторяет он, — Она мертва, а тайны не узнал я...

3-й АКТ. ПЯТАЯ КАРТИНА

Комната в казармах. Герман читает записку Лизы, которая просит его притти на свидание. Его мучает бессонница. Больное воображение рисует ему картину похорон графини. Вой ветра сливается в его мозгу с отзвуками погребального пения. Герману чудятся чьи-то шаги, слышится звук открываемой двери. Ему кажется, что он видит перед собой призрак графини и слышит даже ее слова:

—Я пришла к тебе против воли... Спаси Лизу, женись на ней, и три карты выиграют сряду. Запомни их: тройка, семерка, туз...

Герман в страхе шепчет названия карт.

ШЕСТАЯ КАРТИНА

Набережная Невы. Лиза ждет Германа. Часы бьют полночь. время свидания уже прошло. Все пережитое за последние дни, и постоянные думы о Германе, измучили Лизу. Она хочет уйти, но в это время появляется Герман почти безумный и в бреду... Вырываясь из об'ятий Лизы, он бежит в игорный дом, увлекая ее с собой. Лиза не в силах пережить его безумия и своего позора — бросается в Неву.

СЕДЬМАЯ КАРТИНА

Игорный дом. Веселая компания офицеров и штатских. Сюда приходит князь Елецкий в надежде встретить здесь Германа, чтобы отомстить ему за разбитую жизнь. Игроки провозглашают здоровье Томского — всеобщего любимца. Томский поет шутливую песенку. В разгаре веселья и игры появляется полубезумный Герман и ставит на карту свое состояние — сорок тысяч!

Выигрывает «тройка». Герман удваивает ставку и опять его «семерка» выигрывает.

Весь свой выигрыш Герман ставит на третью карту. Игроки смущены, растеряны. Они отказываются играть с ним. Князь Елецкий принимает его вызов. Герман, беря карту, восклицает: «мой туз!»... в руках у него вместо туза оказывается дама пик. Герману кажется, что перед ним лицо старой графини и в припадке безумия он закалывается...

Умирая, он примиряется с князем Елецким и в предсмертном бреду призывает Лизу.

КОНЕЦ

ВФ 3236, заказ № 926, тир

Газетно-журнальная типография при СНК А

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0938260

ԳԻՆԸ 80 ԿՈՊ.
ЦЕНА 80 КОП.

302 1 ОКТ. 1940

11
29065

-30-